

HNĚVEJTE SE! ALE NEHŘEŠTE

Kázání ze soboty 26.2.2022 – br. Zbyšek Jonczy

Zdánlivě jasný a srozumitelný text a přesto s ním mají mnozí vykladači docela problém a řeší to různým způsobem. Některé překlady tento verš tento verš upravují, protože se jim zdá dost provokativní. PROČ? Kralický text totiž říká, HNĚVEJTE SE – jako by tam byl rozkazovací způsob. Proto se ekumenický text, snaží zmírnit ten rozkaz, když se tam píše – hněváte-li se...

Četl jsem, že v tom někteří vidí takovou psychologickou metodu a říkají, že hněv v určitých případech může být dobrou léčebnou metodou. Jeden můj přítel, který trpí hypertenzí, mi vyprávěl, že mu lékař radil, aby se pořádně rozčílil a praštil o zem nějakým talířem, že se mu ten tlak okamžitě sníží. Proto by se mohlo zdát, že Pavel nám doporučuje, nebo přímo nařizuje, že hněv na správném místě může mít i nějaké terapeutické účinky. (Tak to ale určitě není.)

Katolická teologie se kdysi zabývala takzvanými SMRTELNÝMI HŘÍCHY. Bylo jich sedm, například, pýcha, obžerství, smilstvo atd. Hněv tam patří také. Ale zkusme přemýšlet. Víte že někdy nehněvat se, může být také hříchem? Ono s tím hněvem to není tak jednoduché, jako s pýchou, závistí, obžerstvím, smilstvem a těmi ostatními hříchy, které si lidé zařadili mezi hříchy smrtelné. V Bibli nikde nemáme nikde příkaz – závidíte, nebo buďte nestřídmí, nebo smilněte. Ale máme výzvu - HNĚVEJTE SE.

Víte co je zvláštní? Nikde v životopisu Ježíše nečteme, že by Ježíš někomu záviděl, že by se přezíral nebo dokonce smilnil, ale čteme, že se hněval. A to víme, že byl bez hříchu. A to zrovna nemyslím jen na ten příběh, jak se rozčílil a vyhnal z chrámu penězoměnce a prodavače. Vzpomeňte si na ten příběh, jak bylo Ježíši vyčítáno, když uzdravil člověka s ochrnutou rukou v sobotu. A čteme v tom příběhu, že se hněval, na ty, kteří mu to vyčítali.

Jsou určitě v našem životě situace, kdy se musíme hněvat. Třeba, jak by vypadala výchova dětí, kdyby se v případě, že něco provedou, se rodiče nehněvali. Psycholog profesor Matějčík říkal, že někdy zlobivým dětem stačí ukázat zuřivý obličej. Někdy když se jedná o evidentní zlo, tak se křesťan musí nad tím hněvat. Křesťanství není koktejlem z rozvažené lásky, jak si to někteří představují. Když je něco v nepořádku, máme se hněvat. Když někomu ubližují. Když se děje nějaká nespravedlnost.

KDYŽ SLEDUJI, CO SE DĚJE NA UKRAJINĚ, TAK PŘÍMO ZUŘÍM.

Nebo například v církvi či ve sboru se můžeme tvářit mile a i to tak cítit, ale není to také důkaz, že nám na té církvi už vůbec nezáleží? Protože nás tam už nic nerozčiluje?

Ano, nezájem a lhostejnost může někdy navenek vypadat jako tolerance a laskavost. Ani starozákonní proroci ani novozákonní apoštolo nebyli vždy tolerantní. Znáte ten Pavlův výrok, když říká: „Kdyby vám někdo kázal jiné evangelium, než to které jsme kázali my, buď proklet.“

Na jiném místě říká (v souvislosti s nucením k obřízce): „Dejte si pozor na ty psy.“

Také ve Starém zákoně najdeme příklady. Jak to tam bylo, když si ten Izraelita přivedl tu Madiánku a kněz Pinchaz ho probodl oštěpem? Asi se pěkně se rozčílil. Asi to neproběhlo

jen tak s úsměvem na tváři- bratře já tě miluji, promiň. I dnes je všude spousta věcí, nad kterými bychom se měli hněvat. Možná právě proto to tak vypadá, že se nikdo nad ničím nerozčíluje, protože je mu jedno, jak to vypadá. A také. Kdy jsme se naposledy nahněvali, sami na sebe, že se nám zase něco nepodařilo a že nejsme takoví, jakými bychom měli být?

Když vás tady vyzývám k hněvu a svatému horlení, tak musím ještě něco přidat. A to je nakonec zjevné v té druhé části našeho textu. Je tam napsáno, že i spravedlivý hněv musí mít nějakou štábní kulturu. Že je něčím omezen. A nutno zdůraznit i to, že je nějaký hněv špatný a zakázaný.

TEXT ŘÍKÁ, ŽE NÁŠ HNĚV NESMÍ BÝT HŘÍŠNÝ. NESMÍ BÝT NELASKAVÝ.

Nelaskavý hněv? Jde to vůbec? Z hněvu nesmí vzniknout trvalá a neřešitelná zášť. Do postele si už hněv nenesu. Manželé, kteří spolu nemluví třeba týden, a křesťane, adventisté, kteří spolu nepromluví celá léta. Pak už nejde o spravedlnost na světě, Boží věc či čistotu církve ale o mojí sobeckou nesnášenlivost. A to je přesně ten typ hněvu, o kterém mluví apoštol Pavel:

„Ať je vám vzdálena všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost;“

A největší problém? - Když se hněvám na svého bratra bez příčiny nebo pro malou příčinu. Tak to už je hřích. Musíme si uvědomit, zdali se opravdu hněváme pro správnou věc, anebo jsou to jen takové moje sobecké pohnutky. Jen to že mi někdo šlápl na kuří oko. Ano je lidské i tady se naštvat, ale když už jsem naštvaný a ublížený, tak jen do západu slunce.

Přesvědčil jsem se, že důvody, proč se lidé nemají v církvi rádi, a mnohé spory, jsou mnohdy malicherné a nepodstatné. Obří hádky nad trpasličími problémy.

Kdosi napsal: „Velikost člověka se posuzuje podle příčiny jeho hněvu.“

Náš hněv je indikátorem toho, na čem nám nejvíce záleží. Jestli se na naše děti hněváme a peskujeme je stejně za to, když si nevyčistily zuby, stejně jako za to, že lhaly, pak jim těžko dokážeme, že lež je opravdu těžký hřích. Takže nelze se na tomto světě nehněvat, dokonce někdy je dobré se hněvat. Stále je však potřebné se ptát se z jaké příčiny se hněváme a co to s námi dělá dále.

CITÁT: „Kdokoli se dovede rozhněvat, na tom není nic těžkého, ale rozčítit se na správnou osobu, správnou měrou, ve správnou chvíli ze správného důvodu, a správným způsobem, to už tak lehké není.“ (Aristoteles)

„Buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“